

A Transtelex interjúja Szepessy Lászlóval, az MCC Egyetemi Programjának hallgatójával

2023. június 21.

A Transtelex interjúsorozatának szerkesztett, olvasásra igazított átirata. A hangfelvétel gépi átirata alapján készült, a folyékonyabb olvashatóság kedvéért nyelvileg és stilisztikailag tisztítva; a tartalom és a szóhasználat az elhangzottakat követi.

Kérdező: Vig Emese.

– Laci, meséld el nekem, hogy mikor hallottál az MCC-ről, és hogyan csatlakoztál hozzá?

– Ez 2017-ben volt, már elég rég, 9. osztályban, középiskolában, a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban. Volt egy körút, amiben hirdették, hogy nagyon jó tanulási lehetőségek vannak, és pár barátommal akkor elhatároztuk, hogy megnézzük, milyenek – főleg az online kurzusok miatt, mert ugye lehetett csatlakozni, és havi egy esemény volt szervezve Székelyudvarhelyen és Kolozsváron. Azóta, kilencedikes korom óta, MCC-s tag vagyok, 2017-től így kerültem az MCC-be.

– Hogyan írnád le a tapasztalataidat? Egyből bevált neked, megragadott az, amit kínáltak, újdonságszámba ment, vagy elkezdted, és aztán valahogy alakult?

– Ami nekem nagyon tetszett – és még a Covid előtti időkről beszélünk –, az az online kurzusokon való részvételi lehetőség volt. Hozzájárult a fejlődésemmhez. Kilencedikesben elvégeztem a közgazdaságtan nevű kurzust, ami azért volt előnyös, mert így tudtam tesztelni, hogy ezt akarom-e folytatni vagy sem. Az igaz, hogy tizenegyedikeseknek javasolták, de én úgy voltam vele, hogy nézzük meg, milyen. Nagyon tetszett, nagyon bevált, és ezt tudom kiemelni leginkább, ez volt a leghasznosabb, ez az online tanítás, a kurzusok és a felmérés. Ez már akkor, Covid előtt is lehetséges volt, és úgy gondolom, ez volt a legpozitívabb rész, ami megragadott.

– Mi az, amit szerinted az MCC-nek köszönhetsz olyan értelemben, hogy nemcsak információt adott, a tudásodat gazdagította, hanem valamilyen szinten alakítja is a világnézetedet?

– Itt már az Egyetemi Programról is lehet beszélni. A tanulmányi utakat emelném ki, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a világnézetemet elősegítsék, vagy támaszt adjanak neki. Például tavaly voltunk Bosznia-Hercegovinában, egy nagyon profi úton – nyolc nap, nyolc diák, Julius Strauss háborús tudósítóval. Számomra borzasztó volt, de nagyon jó és hasznos tapasztalat is: látni azt, hogy milyen az, amikor egyes nemzetek azt hiszik, hogy többet érnek másoknál, lenézik a másikat, és az ilyen vallási, illetve szélsőséges felbujtásra végül sajnos tömegmészárlások történnek. És amikor Srebrenicában Markó Béla Lego versét hallgattam Bogdán Zsolt előadásában, a könnyem is kicsordult, amikor belegondoltam abba, hogy úristen, itt mi történt, és hogy mennyire rosszak a

háborúk, és hogyha egyesek azt sugallják, hogy joguk van másokat elpusztítani bármiféle alapon. Ezt a tanulmányi utat tudnám kiemelni tavalyról. Nagyon súlyos volt, de jó tapasztalat.

– Néztem a tanulmányaidat, Kolozsváron kezdted, aztán jártál Budapesten. Mesélsz erről egy kicsit, és hogy ez az MCC-vel hogyan kapcsolódott össze?

– Erasmusszal voltam az elmúlt félévben a Corvinuson, és akkor becsatlakoztam az MCC-s programokba is. Amiről tudnék mesélni az, hogy milyen kurzusokon vettem részt. Elsősorban azért is MCC-zek, hogy a szakmai fejlődésemet elősegítsem. Elsősorban a közgázas dolgokat vettem fel, például a vállalatértékelést, ami nagyon érdekes volt, mert egy volt MCC-s diák tartotta, ő még félig MCC-s. Tipikus közgáz kurzus volt, illetve az EU-s források lehetőségei is benne voltak. Amin még érdekes volt részt venni, mivel engem az energetika is érdekel, például a mátrai erőműben tett látogatás a Klímapolitikai Intézettel, hogy megnézzük, mi a helyzet, mik a kihívásai ennek az erőműnek. Ez pedig hozzájárult ahhoz, hogy most Dél-Afrikában vagyok, szintén egy MCC-s programnak köszönhetően, ahol David Venter professzorral azt kutatjuk, hogy milyenek a megújuló energiaforrások lehetőségei, hogyan lehet majd ezt használni akár Európában is, és miért fontos, hogy ne tegyük ki magunkat egyetlen forrásnak, miért kell diverzifikálni az energetikánkat. Úgyhogy ezek szépen épülnek egymásra, és úgy érzem, ezekkel a lehetőségekkel láthatom, hogy milyenek az egyes utak, és le lehet szűrni, hogy mi a jó, mi a rossz.

– Hol látod te magad néhány éven belül, tehát ha befejezted a tanulmányaidat, és hátrahagyod az MCC-t is?

– Határozottan Erdélyben vagy Romániában, mert hát ki tudja, lehet Bukarestben is, de inkább Erdélyben.

– És mit szeretnél csinálni, olyan értelemben, hogy az MCC mindenhol azt mondja, hogy elsősorban olyan diákokat választanak ki, akik a közélet iránt is érdeklődnek, és hogy mindaz, amit az egyes emberekbe invesztálnak, azt majd alkalomadtán visszafordítsák a közösségnek. Te ezt hogy látod, megéri?

– Én úgy látom, hogy van egy ilyen szándék, ami akár előnyös is lehet, merthogy nagyon sok diáknak lehetőséget ad a hasonló fejlődésre, tanulásra, mint amiben én is részesültem. De én elsősorban magamat szakmailag szeretném továbbfejleszteni – elsősorban a közgazdasági, akadémiai, üzleti életben tudom elképzelni magam. A közösségi szerepvállalás inkább egyfajta – talán mondhatom így – értelmiségi kötelesség, kisebbségi kötelesség is, hogy figyeljük azt, mi történik velünk Európában, Romániában. De nem tartom ezt célnak, hogy most valamilyen nyilvános közösségi szerepvállalásba vagy közszereplésbe kezdjek – ha úgy alakul, alkalomadtán nem zárom ki, de nem ezt tartom a célnak.

– És miért látod magad Erdélyben, Romániában? Most ott vagy több ezer kilométerre Erdélytől, láthatod, hogy milyen tág ez a világ, és mennyi más lehetőség van.

– Hát ezt látom is, és nagyon jól érzem magam Dél-Afrikában, viszont ennek több oka van. Elsősorban mivel erdélyi magyarnak születtem, ez a közösségem, a szülőföldem, egyfajta transzilvanistának tartom magam. Ebben szeretném a kultúrát fogyasztani, ebben a tájban szeretnék létezni, meg hasonlók, ez az egyik ok. A másik pedig, hogy nincs igazán alternatíva, ha egy kicsit viccesen, közgazdasági elemzésben nézem. Miért lenne érdemes? Magyarországra semmiképp sem mennék, mert az egy más világ, más a történelem is. Közel is van, negyvenöt percre Vásárhelytől. Viszont itt érzem a kihívást – kihívásokat kereső embernek tartom magam –, és úgy látom, hogy Nyugat-Európában, vagy mondjuk egy működő északi demokráciában, akár az üzleti életben sincs igazi kihívás, mert ott ezek a meccsek már le vannak játszva. Romániában viszont, ha megnézzük, hogy az Európai Uniónak vagy a NATO-nak mekkora a támogatottsága, azt nyilván lehet fejleszteni, ezen lehet javítani, hogy még inkább európai országot faragjunk Romániából. Az üzleti életben is úgy látom, hogy bizonyos tendenciák még nincsenek annyira kihasználva, nincsenek annyira lefedve, mint mondjuk egy régi, szabadpiaci környezetben.

– Jó, rendben van, Laci, köszönöm szépen.

– Még megemlítenék pár dolgot, ami érdekes lehet. Az egyik a vitaversenyek és a vitakultúra. Ezt nagyon fontosnak tartom, mert itt pozitív sikereink is voltak, az egyik társammal meg is nyertük a Kárpát-medencei vitaversenyt. Én már régebb is vitáztam középiskolában, de szerintem ez azért nagyon fontos, mert fejleszti a kritikus gondolkodást, azt, hogy megkérdőjelezzük a dolgokat, hogy nem szabad mindent egyből elhinni, hogy a világ nem fekete-fehér. Úgy gondolom, ezek a készségek nagyon fontosak a mai világunkban.

A sportlehetőségeket is kiemelném, ami szerintem ugyanúgy fontos, ez egy jó lehetőség mindenki számára. A másik az előadók – például Visky András, Jakab-Benke Nándor, Rácz Béla, Tonk Márton... Nem végezném el a politológia szakot, de általuk bele lehetett mélyülni különböző tárgyakba. És még a színházi lehetőséget is kiemelném: a színházba járást is támogatta az MCC, és itt három előadás tetszett nekem igazán: az Állatfarm, amelyben világosan látszik, hogyan válhat egy demokráciából diktatúra; a Macbeth, hogy mit tesz a hatalom a személyiségekkel; és végül, nem utolsósorban, a Hegedűs a háztetőn, ami amellelt, hogy egy nagyon jó dráma a haladás és a hagyomány szembenállásáról, szerintem világosan bemutatja azt is, hogy milyen az, amikor Oroszország kegyetlen, határozott inváziót hajt végre Ukrajnában. Úgy gondolom, hogy ezek is hozzájárultak ahhoz, hogy jobban lássam a dolgokat.

– De te ebben a kulcsban nézted, olvastad ezeket az előadásokat?

– Nemcsak ebben a kulcsban, de mivel érdeklődöm a világ helyzete iránt, és médiafogyasztó is vagyok, akarva-akaratlanul észreveszem a hasonlóságokat.

– A vitákról már egy-két Egyetemi Programban részt vevő diák beszélt, ezért nem kérdeztem rá külön, de jó, hogy említetted, örülök neki. És a sportlehetőségeknél mire gondoltál?

– Van egy előzetes felmérés az MCC-n belül, amiben meg vannak adva a lehetőségek, például foci, kosárlabda, meg hasonló, feliratkozunk, és az MCC biztosít egy pályát hetente egyszer, mondjuk focira. Az volt a jó, hogy nyitottság is volt: én voltam az, aki tavaly javasolta a teniszt, hogy vegyük fel azt is, tanuljunk minél többen teniszezni, és az MCC szerzett egy edzőt, és teniszeztünk. Ezek a sportlehetőségek szerintem nagyon jók, én legalábbis nagyon élveztem őket, és remélem, itt Dél-Afrikában is fogom folytatni, aktívan üzőm a helyi klubban a teniszezést.

– Mikor jössz vissza?

– Május 15-én.

– Akkor gondolom, lesz egy olyan alkalom az MCC-n belül, amikor beszámolsz a tapasztalataidról?

– Én így tervezem, és így is beszéltük.